

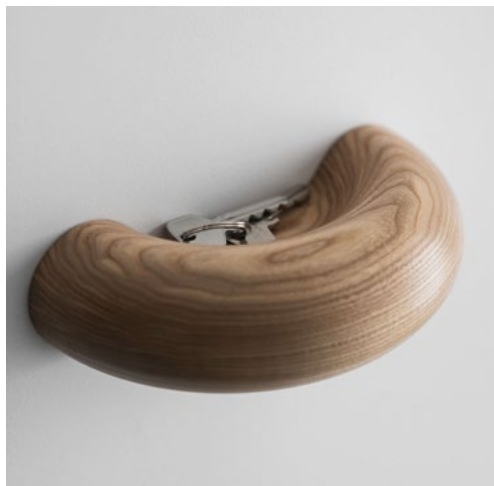
UNIVERSITETET I BERGEN → FAKULTET FOR KUNST, MUSIKK OG DESIGN

→ INSTITUTT FOR DESIGN

Møbel- og romdesign/interiørarkitektur

TEKST → ELI-KIRSTIN EIDE, INTERIØRARKITEKT MNIL
PROFESSOR I INTERIØRARKITEKTUR
INSTITUTT FOR DESIGN
FAKULTET FOR KUNST, MUSIKK OG DESIGN
UNIVERSITETET I BERGEN

WWW.UIB.NO/KMD

Designers Saturday deler ut en pris til unge talenter, «student talent award». 2. prisen ble delt mellom **Ayla Hanim Gursoy** (2. master rom/møbel) med produktet «Donut» og **Jennifer Lundinner** (1. master rom/møbel) med «Soundwall». Objektet «Donut» er en liten hylle som hovedsakelig brukes til å plassere nøkler, smykker og andre små gjenstander på. Hyllene kan dreies med ønsket side opp; den konvekse siden som gir en skålfom eller den flate siden for plassering av små gjenstander.

Bachelorprosjektet «Neksus» av **Tone Rose Svingen**: «Neksus» er et sted som omfavner overgangen mellom institusjon og hjem. Fra døgntil behandling til poliklinisk behandling – en overgang som for mange skaper en overveldende kontrast i hverdagen. Denne overveldende kontrasten er for mennesker, i en sårbar situasjon, en faktor som kan føre til tilbakefall. Som en avgrensning har «Neksus» blitt utviklet med fokus på oppfølging for spiseforstyrrelser. Målet er at brukergruppen, gjennom utvikling av et tilrettelagt sted, får en bedre forutsetning for å unngå eller minske tilbakefall.

UiB 2021

INSTITUTT FOR DESIGN ved Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) ved Universitetet i Bergen (UiB) har forskning og studietilbud innen møbel- og romdesign/interiørarkitektur og visuell kommunikasjon. KMD tilbyr studieprogram innen bachelor-, master- og phd-grad.

MØBEL- OG ROMDESIGN/ INTERIØRARKITEKTUR

tar opp 13 studenter til BA studiet og 15-18 studenter til MA studiet. MA studiet er internasjonalt og har studenter fra ulike nasjoner, og deler av undervisningen er felles med fagområdet visuell kommunikasjon (til sammen ca. 32 studenter). Utdannelsen for interiørarkitekter og møbeldesignere er 3 år bachelor + 2 år master. Utdannelsen er på høyeste nivå innen sitt fagområde i Norge og kvalifiserer til å søke opptak som stipendiat på Ph.d.-nivå.

Fagfeltet har sin styrke og egenart i forståelsen av sammenhengen mellom rom og objekter som virker inn på hvordan vi bruker og opplever våre omgivelser. Det legges stor vekt på at studentene skal utvikle løsninger basert på en grundig forståelse av brukernes behov i ulike situasjoner samt fokus på miljø,

materialer og nye bærekraftige løsninger. Design handler også om å skape endring, realisere potensialer og å utgjøre en forskjell. Gjennom å veksle mellom å skape og reflektere, stille spørsmål og kommentere, utvikler studentene ny innsikt og inviteres til å utfordre etablerte sannheter.

BACHELORPROGRAMMET gir en solid basiskunnskap innen møbel- og objekt/design, romdesign og interiørarkitektur. Vårsemesteret 3. året (6. semester) avsluttes med bacheloreksamen, samtidig som studentene arbeider med søknad og prosjektbeskrivelse for opptak til masterstudiet.

Studieprogrammet er forankret i et fagmiljø som viderefører og fornyer en sterk tradisjon for arbeid i ulike verksteder og spesialrom, kritisk tenkning og samarbeid med omverdenen. Læring skjer i stor grad gjennom eksperimentelt og praktisk arbeid, og fra forelesninger og veiledning.

Bachelorprosjektene spenner fra brukerundersøkelser og analyser, til idé/konsept, eksperimentering og utvikling, til ferdig resultat med arbeidstegninger, visualiseringer og modeller/mock ups,

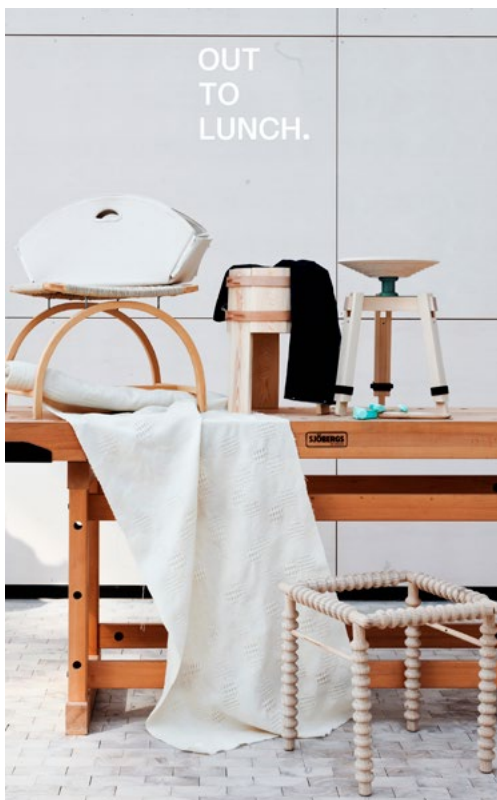
møbler og objekter. Det legges vekt på utforskning og eksperimentering gjennom praktisk arbeid i verksteder og på selvstendighet og refleksjon i designfaglig arbeid. Og det legges vekt på innovasjon innen materialer og muligheter for en mer miljøriktig utvikling.

MASTERPROGRAMMET I DESIGN –

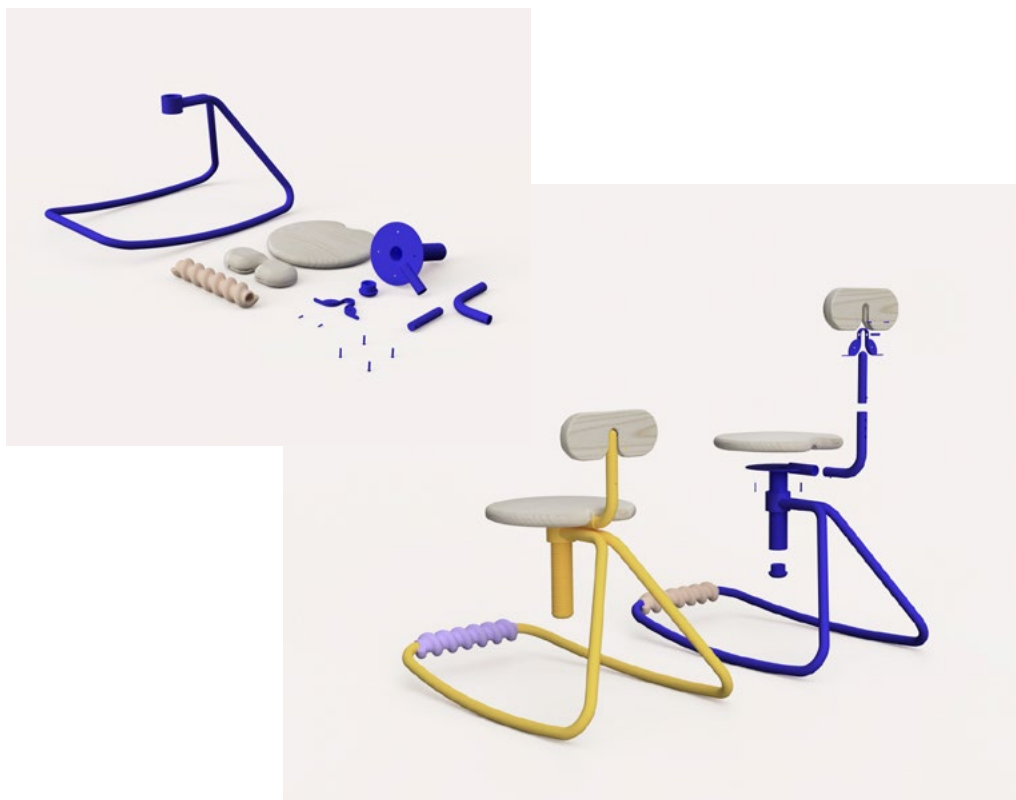
Møbel- og romdesign/interiørarkitektur utdanner kandidater med praktiske, metodiske og teoretiske forutsetninger for å arbeide med møbeldesign og interiørarkitektur på høyt nivå. Kjernen i utdanningen er den enkelte students masterprosjekt, som er et større, selvstendig og eksperimentelt arbeid hvor studentene fordyper seg i et selvvalgt prosjekt i to år, med tid til undersøkelser, utprøving og eksperimentering. Gjennom sine masterprosjekter bidrar studentene til nytenkning og faglig utvikling. Her håndteres helhetlige og komplekse problemstillinger. Parallelt med utviklingen av eget prosjekt, tilbys det ulike kurs og forelesninger.

Studiet har fokus på:

→ Hvordan kan vi som designere bidra til nytenking og få fram

Designer Saturday inviterte designstudenter ved de ulike utdanningsinstitusjonene til å lage utstillinger i nye Nasjonalmuseet, som en del av Designers Saturdays event i september. Studentene fra møbel- og romdesign/interiørarkitektur etablerte utstillingen «Out To Lunch». Studentene har tilgang til en rekke verkstedfasiliteter som støtter studiene. Verkstedene er viktige for materiell innovasjon og oppdagelse, her blir nye ideer en realitet, og utstillingen formidlet den atmosfæren. Objektene i denne utstillingen søkte å kombinere, transformere og reflektere.

Bachelorprosjektet «Fokus» av Marthe Bull Pettersen: «Fokus» er et prosjekt som omhandler ergonomi i barneskolen, for økt fokus og læringsutbytte blant elevene. Hvordan det tilrettelegges for elevenes behov kan ha stor innvirkning på deres evne til konsentrasjon og læring. Med hovedfokus på møbeldesign, går oppgaven inn på hvordan sitteobjekter i klasserommet kan oppfordre til mer dynamisk sitting og tillate bevegelse uten at det virker forstyrrende for andre – eller fremkaller en følelse av å gjøre noe galt. Ved å lære barn at variasjon i sittestilling er viktig og akseptert, kan de bli bedre rustet for en fremtid med potensielt mye sitting.

- ny faglig kunnskap?
- Hvordan kan vi reflektere aktuelle samfunnsutfordringer i det kreative arbeidet?
- Hvordan kan vi utvikle et designfaglig arbeid som går på tvers av etablerte faggrensener?

Våren 2021 gikk 10 masterstudenter ut med bestått eksamen i design med spesialisering innen møbel- og romdesign/interiørarkitektur, med varierte, innovative og nyskapende prosjekter.

Flere av prosjektene har vunnet priser:

«Statsbygg studentpris for fremragende interiørarkitektur» deles hvert år ut av Statsbygg til studenters masterprosjekter. Prisen til KMD for 2021 gikk til **Lena C. Bienert** med prosjektet «Kjøkkenbordet», som setter fokus på arkitektur og design i sammenheng med studenters helse gjennom mat.

«Kjøkkenbordet» er et prosjekt som skal vise kantinenes potensial til å være et positivt og innbydende pause- og spiserom som støtter studenters følelse av trygghet og tilknytning. Prosjektet skal bidra til at

kantineopplevelser som repeteres hver dag, tilfører noe oppløftende til hverdagen og kan dermed redusere mentalt stress i studentmiljøet.

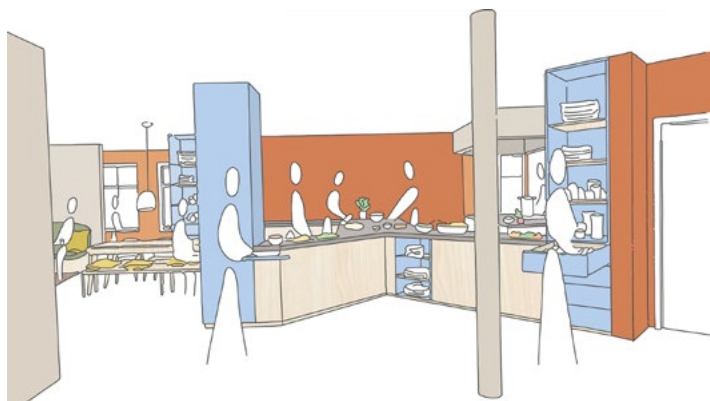
«**Anne Alnæs' studentpris**» er en pris opprettet av NIL for NIL-studentmedlemmer innen interiørarkitektur og møbeldesign som har fullført sitt masterstudium. Prisen for 2021 ble vunnet av **Ragnheidur Björnsdottir** med sitt masterprosjekt «Vi er når vi bor». «Vi er når vi bor» omhandler hvordan våre omgivelser og bosteder understøtter den måten du og jeg er på. Prosjektet belyser hvordan vi mennesker forholder oss til vårt bosted, og hvordan måten vi bor på påvirker vår atferd, emosjonelle tilstand og vår opplevelse av omgivelsene våre. Prosjektets tilnærming sikter mot en utvidet forståelse for mennesket og innebærer bruk av metoder som genererer innsikt i ulike menneskers opplevelser og erfaringer knyttet til det å bo.

Prisen «**Årets Nykommer**» deles ut av Design Region Bergen til designstudenters masterprosjekt innen møbel- og romdesign og innen visuell kommunikasjon. **Marte Skogstrand Andersen** vant prisen 2021 innen fagområdet møbel- og romdesign med sitt masterprosjekt «Human

I Nature». Tap av biologisk mangfold er en av de største utfordringene vi står ovenfor i vår tid. «Human | Nature» er et prosjekt som reflekterer over forholdet mellom mennesket og natur, og utforsker hvordan design kan bidra til bedring av det biologiske mangfoldet. Ved å utfordre måten vi interagerer med natur i byen, og fremheve naturens egenverdi, søker prosjektet å danne grunnlag for interaksjon, læring, holdningsendringer og et mer balansert forhold mellom mennesket og naturen. Prosjektet utfordrer ideen om menneskesentrert design, for å se på naturens plass i en verden dominert av mennesker.

Designers Saturday deler ut en pris til unge talenter, «**student talent award**». 2. prisen ble delt mellom Ayla Hanim Gursoy (2. master rom/møbel) med produktet «Donut» og Jennifer Lundinner (1. master rom/møbel) med «Soundwall». Alle disse innovative prosjektene, både på BA og MA nivå, viser at fagområdet møbel- og romdesign/interiørarkitektur ved Institutt for design, spenner over langt mer enn det vi tradisjonelt forbinder med faget. Det viser at bærekraft, materialer, ressursbruk, gjenbruk, menneskets sanser og psyke samt empati

Trestrukturen «Rørsle» var formet som et stettglass, bygd opp av elementer i en geometri basert på hyperbolske parabloider. 13 studenter jobbet i fem uker under motto «It is not an experiment – if you know it will work». Den var flytende i Vågen og ble et sentralt element i Berges bybilde med sin høyde på 10 meter. I midten førte en trapp opp til plattformen på toppen, som blant annet var scene for et bestillingsverk og band.

«Statsbygg studentpris for fremragende interiørarkitektur» deles hvert år ut av Statsbygg til studenters masterprosjekter. Prisen til KMD for 2021 gikk til **Lena C. Bienert** med prosjektet «Kjøkkenbordet», som setter fokus på arkitektur og design i sammenheng med studenters helse gjennom mat.

Juryens begrunnelse:

Hvordan kan en kantine forbedre studentenes mentale helse? – utarbeidelse av romlige konsepter og løsninger som også kan oversettes i andre kontekster, med hovedfokus på rom, materialitet og brukeropplevelsen. Lena C. Bienert har valgt en problemstilling for sin masteroppgave som er svært aktuell, med dagens fokus på studenters utfordringer i forbindelse med mental helse. Spesielt er den pågående pandemien medvirkende. Hennes vektlegging av matens betydning i denne sammenhengen gir henne mulighet for nye angrepsvinkler. Hun viser stor innlevelse i problemstillingen og en god balanse mellom teori, analyse og gjennomføring, hvor matens betydning går som en rød tråd gjennom oppgaven.

Kandidaten har gjort et stort analysearbeid om matens betydning i forbindelse med studentenes mentale helse, gjort brukerundersøkelser for å avdekke studentenes behov og vaner, undersøkt eksisterende kantiner i Bergen og har i tillegg gjort omfattende teori-studier knyttet til dette. Dette evner hun å knytte godt til den praktiske delen av oppgaven ved å kombinere

teoretisk kunnskap, vurderinger av egne og andres studier og praktisk bruk av dette i forslag til kantineløsninger. I forslagene hun presenterer er problemstillinger behandlet for romløsninger, via bruk av romdannende elementer og materialer, ned til detaljer som hvordan maten skal presenteres uten plastbrett – med egendesignet serveringsbrikke «som del av bordplaten». Hun har også etterprøvd behovsanalysen ved innredning av et midlertidig pauserom og inndeling av mindre soner i kantine. Her er det eksperimentert med utforming av elementer og tekstiler. I alt dette arbeidet er det en tydelig forbindelse til den overordnede problemstillingen, og mer detaljerte utfordringer ved løsninger beskrives og diskuteres. Løsningen skal gi studenten den gode pause- og matopplevelsen. Behandlingen av pausesituasjonen og matopplevelsen viser et stort faglig engasjement og en bevissthet om betydningen av det gode rommet som skapes ved hjelp av god akustikk, belysning, god materialitet, farger og lukt samt detaljer som er gjennomtenkt.

Opgaven er svært godt gjennomarbeidet og lekkert presentert. Den viser stor innlevelse i problemstillingene hun reiser og en evne til å svare med godt gjennomarbeidede løsninger, med imponerende detaljeringsgrad. Løsningene bør, som hun skriver, kunne være til nytte for fremtidig planlegging av campusområder og studentkantiner og dessuten i andre sammenhenger, for eksempel behandlingsinstitusjoner o.l.

Isfestivalen «Iceolation» ble holdt på Bergsjø i Ål kommune. Temperaturen vekslet rundt null grader så å bygge store konstruktive strukturer i is var ikke mulig. Men vi hadde mye snø. Med tråkkemaskiner og lokal entusiasme samlet vi snø til digert krater. Dette ble utgangspunktet for former, fantasi, utprøving og samvirke med naturkreftene i et flott landskap. 12 studenter skapte et magisk anlegg, som ble vist både på Dagsrevyen og Norge Rundt.

for både mennesket og miljøet, er grunnlag for gode faglige resultater. De viser spennet fra det eksperimentelle, konseptuelle og innovative til faglige og tekniske ferdigheter.

PH.D.-PROGRAM I KUNSTNERISK UTVIKLINGSARBEID:

Det kunstneriske ph.d.-programmet er en videreføring av det faglige grunnlaget fra det nasjonale Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid som har eksistert siden 2003. Stipendiatene er tilknyttet et av KMDs tre institutt: kunst, musikk eller design. Stipendiatstillingene er for en åremålsperiode på fire år, med 25% pliktarbeid. Pliktarbeidet kan være i form av undervisning, eksamensarbeid eller veiledning, alt etter behovet ved instituttet.

Ved fagområdet møbel- og romdesign/interiørarkitektur har vi for tiden 2 stipendiater: **Siv Lier**, med prosjektet «Human Object», en eksperimentell utforskning av forholdet mellom mennesket og design. **Siren Elise Wilhelmsen**, med prosjektet «The Settlers: Domestic Exotics» brukes forbudte og uønskede planter som

utgangspunkt for å diskutere og undersøke vår relasjon til planteriket.

FAGSTABEN:

Fagstaben på fagområdet møbel- og romdesign/interiørarkitektur arbeider med ulike forskningsprosjekter; individuelt, i samarbeid med kollegaer og i samarbeid med masterstudenter og ph.d.- stipendiater. Prosjektene presenteres gjennom publikasjoner, utstillinger og på konferanser i inn- og utland.

Petter Bergerud, professor i romdesign, 100% stilling: Isfestivalen «Iceolation» ble holdt på Bergsjø i Ål kommune. 12 studenter skapte et magisk anlegg, som ble vist både på Dagsrevyen og Norge Rundt.

Trestrukturen «Rørsle» var formet som et stettglass, bygd opp av elementer i en geometri basert på hyperbolske parabloider. 13 studenter jobbet i fem uker under motto «It is not an experiment – if you know it will work». Den var flytende i Vågen og ble et sentralt element i Berges bybilde med sin høyde på 10 meter. I midten førte en trapp

opp til plattformen på toppen, som blant annet var scene for et bestillingsverk og band.

Eli-Kirstin Eide, professor i interiørarkitektur, 100 % stilling: Prosjektet «Architecture by the senses» handler om eksperimentering med overflater i tre; ulike tresorter, farge, form og strukturer: Rom skal ses, høres, føles og oppleves gjennom våre sanser, og bidra til å ivareta arkitekturens tilgjengelighet med tanke på treets egenskaper knyttet til akustikk, lukt, farger og taktilitet. Prosjektet ble presentert på et internasjonalt symposium «Materiality, Space & Embodiment» i oktober. Dette var digitalt, vi laget derfor en film som formidlet prosjektet med både eksperimentering, prosess og resultat for å få frem prosjektets fokus på lys/skygge, form, farge og det taktile, visuelle og auditive; som alle er viktige elementer i arkitekturen. Ansvarlig for symposiet «Materiality, Space & Embodiment» var professor i illustrasjon Hilde Kramer, ved institutt for design, KMD, UiB, som en del av hennes forskningsprosjekt.

«Anne Alnæs' studentpris» er en pris opprettet av NIL for NIL-studentmedlemmer innen interiørarkitektur og møbeldesign som har fullført sitt masterstudium. Prisen for 2021 ble vunnet av **Ragnheidur Björnsdóttir** med sitt masterprosjekt «Vi er nær vi bor». «Vi er nær vi bor» omhandler hvordan våre omgivelser og bosteder understøtter den måten du og jeg er på. Prosjektet belyser hvordan vi mennesker forholder oss til vårt bosted, og hvordan måten vi bor på påvirker vår atferd, emosjonelle tilstand og vår opplevelse av omgivelsene våre. Prosjektets tilnærming sikter mot en utvidet forståelse for mennesket og innebærer bruk av metoder som genererer innsikt i ulike menneskers opplevelser og erfaringer knyttet til det å bo.

Juryens begrunnelse:

Juryen mener at oppgaven er akademisk sterk, godt gjennomarbeidet og viser interessante løsninger. Vinneren av årets Anne Alnæs' studentpris berører et interessant og aktuelt tema innen interiørfaget. De funn vinneren av årets pris gjør i sin MA-oppgave, viser at det frem til nå i liten grad er tilrettelagt for beboeres levesett og egenart i studentboligene i Norge. Ragnheidur Björnsdóttir har gjennomført en analytisk vurdering med tilbakeblikk på tidligere og dagens studentboligbygg. Hun har utført en teoretisk sterk oppgave på temaet boligbehov for studenter med problemstilling som berører mange fasetter av studentenes livssituasjon. Resultatene fra spørreundersøkelsen gjennomført blant beboere i valgt bygg «Studentbyen Natlland» i Bergen, leder til oppgavens fokus på variasjon i behov for sosialt naboskap og fellesskap. Det belyses sammenheng mellom funksjon, identitet og verdighet samt betydningen av å se på bomiljøet i et gjenbruks- og bærekraftsperspektiv.

Prisen «Årets Nykommer» deles ut av Design Region Bergen til designstudenters masterprosjekt innen møbel- og romdesign og innen visuell kommunikasjon. **Marte Skogstrand Andersen** vant prisen 2021 innen fagområdet møbel- og romdesign med sitt masterprosjekt «Human | Nature». Tap av biologisk mangfold er en av de største utfordringene vi står ovenfor i vår tid. «Human | Nature» er et prosjekt som reflekterer over forholdet mellom mennesket og natur, og utforsker hvordan design kan bidra til bedring av det biologiske mangfoldet. Ved å utfordre måten vi interagerer med natur i byen, og fremheve naturens egenverdi, søker prosjektet å danne grunnlag for interaksjon, læring, holdningsendringer og et mer balansert forhold mellom mennesket og naturen. Prosjektet utfordrer ideen om menneskesentrert design, for å se på naturens plass i en verden dominert av mennesker.

Juryens begrunnelse:

Marte Skogstrand Andersen setter fokus på empatisk design, og søker å forstå den emosjonelle og fysiske innvirkningen omgivelsene har på mennesker. Prosjektet viser en bevisst måte å interagere med naturen på. Hun skaper design på en bærekraftig måte. Prosjektet gir muligheter til å rette opp i noe av skaden som er gjort på det biologiske mangfoldet. Prosjektet sprenger grensene for hva design er, og hva en designer kan gjøre. Tanken er at prosjektet skal bidra til å skape assosiasjoner, undring, samtaler og diskusjon. Juryen lar seg begeistret over prosjektet til Andersen. Vi tror på dette prosjektet, og blir både engasjert og inspirert. Det er helhetlige tanker og stor bredde i det kandidaten har jobbet med. Hun tøyser grensene for faget og hun søker å løse problemstillingene, uttaler juryen.

Svein Petter Knudsen, førsteamanuensis i møbeldesign, 100% stilling, og Ørjan Djonne, førsteamanuensis i interiørarkitektur og møbeldesign, 100% stilling: Prosjektet «Man vs Machine» undersøker møtepunkter mellom tradisjonelle håndverksteknikker og ny teknologi. Fokus på to hovedområder; det ene er å undersøke muligheter som ligger i tradisjonelle håndverksteknikker, både når det gjelder designprosess og produksjon. Det andre å undersøke muligheter som ligger i å kombinere håndverksbaserte teknikker med open source teknologi innen 3D Print og CNC fresing og dermed finne nye muligheter for en bærekraftig småskalaproduksjon.

Bente Irminger, førsteamanuensis i interiørarkitektur (fungerte som visedekan vår 2021 og programstyreleder for design høst 2021), 100% stilling: Prosjektet «Exit Earth- Extreme Weather Warnings» er en visualisering av advarsler, informasjon om klimaendringer og en av konsekvensene som ekstremvær.

«Exit Earth» har oppstått fra en kombinasjon av to forskningsprosjekter; Extreme Weather Station (EWS) og Pictogram-me som presenterer forsknings- og studentarbeid med fokus på bærekraft og en plattform for å synliggjøre fakultetets arbeid med FNs bærekraftsmål (SDG). Pictogram-me-prosjektet tar sikte på å eksperimentere med piktogrammer, som normalt aksepteres som enkle og lite fleksible visuelle meldinger, og ofte brukt fordi det er lettere å gjenkjenne et bilde enn å lese tekst.

Fagstab på Institutt for design som er felles for fagfeltene møbel- og romdesign/interiørarkitektur og visuell kommunikasjon:

- Form: **Mikkel Wettre** og **Charles Michalsen**
- Tegning: **Kate Madsen**

NY EMNESTRUKTUR VED INSTITUTT FOR DESIGN/KMD/UIB

I 2021 har programstyret og fagstab arbeidet med denne nye strukturen. Institutt for design vil fra høsten 2022 iverksette ny

emnestruktur i studieprogrammet Bachelor i design. Arbeidet har vært tidkrevende, intenst og interessant. Det er flere grunner til at vi innfører ny emnestruktur:

- Bedre oversikt over studieprogrammet
- Enklere drift av studieprogram for fagadministrative, stab og studenter
- Bedre forutsigbarhet i undervisning både for stab og studenter
- Tilbud om valgfrie emner
- Tilpasset UIBs emnestruktur og organisering av undervisning
- Flere fellesemner for våre to fagområder
- Valgfritt samarbeids-emne på tvers av fakultetet

Institutt for design samarbeider med andre ledende designinstitusjoner, og deltar jevnlig på internasjonale designkonferanser og utstillinger. Samtidig er instituttet solid forankret i den røffe, vestlandske naturen og påvirket av vår lokale tilgang på naturmaterialer.